

Inbreng IKO Insulations internetconsultatie wijziging Bouwbesluit 2012 BENG 2020

Graag maakt IKO Insulations gebruik van de mogelijkheid inbreng te leveren ten behoeve van de internetconsultatie door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) over de voorgenomen wijziging van het Bouwbesluit 2012 met betrekking tot bijna energieneutrale gebouwen (BENG).

Wij constateren dat zowel de bouw- en installatiesector als de politiek grote vraagtekens zetten bij de nu voorgenomen eisen, omdat deze eisen leiden tot een stap terug in energiebesparing en bouwkwiteit ten opzichte van het bestaande niveau. De financiële consequenties hiervan zullen door de consument opgebracht moeten worden.

Er is ook breed gedragen kritiek op de aan de voorgenomen eisen ten grondslag liggende kostenoptimaliteitsstudie, uitgevoerd door DGMR in opdracht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en het ministerie van BZK. Wij delen deze kritiek, en hebben deze hieronder samengevat. Wij zijn van mening dat deze studie in het geheel niet geschikt is om als onderbouwing te dienen voor de nu voorgenomen prestatie-eisen. Het heeft weinig zin om te discussiëren over eisen indien de basis en onderbouwing hiervoor niet deugen.

IKO Insulations pleit daarom voor het uitvoeren van een nieuwe kostenoptimaliteitsstudie, die:

- voldoet aan de Europese energierichtlijn EPBD (244/2012) en de daarin aangegeven randvoorwaarden en kaders;
- representatieve integrale kosten inzichtelijk maakt voor zowel initiële bouwkosten als woonlasten voor de consument.

De nu uitgevoerde studie voldoet om de volgende redenen niet aan de vereiste criteria:

1. In de studie voldoen vijf van de zes woningen niet aan de EPBD-eis die stelt dat bij berekening van kostenoptimalisatie rekening gehouden dient te worden met de huidige minimum-eisen voor de energieprestatie. Dit is geconcludeerd na uitgevoerde EPC-berekeningen van de referentiegebouwen met de aangehouden referentie-uitgangspunten.

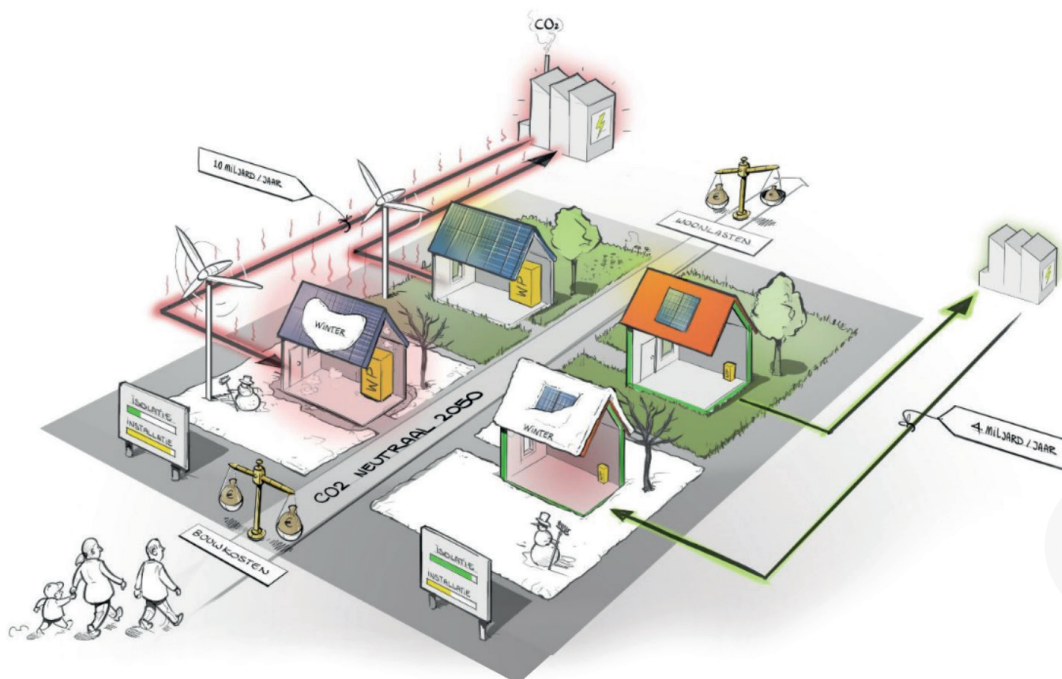
Referentiegebouw	Berekende EPC
01.1 - Woning S tussen	0,46
02.1 - Woning M hoek	0,50
03.1 - Woning L vrij	0,51
04.1 - Woning M tussen	0,47
07.1 - Woongebouw M woningen	0,53
08.1 - Woongebouw XL woningen XS	0,39

Bovenstaande EPC-waarden zijn bekend voor de RVO BENG-referentiewoningen (RVO, 2018.a) die beschikbaar zijn gesteld op de website van de RVO.

Bron Develop Inc, 2018

2. De in de studie aangehouden referentie maakt gebruik van een gasketel, terwijl deze in Nederland sinds 1 juli 2018 niet meer is toegestaan voor nieuwbouwwoningen, behoudens uitzonderingssituaties. Deze configuratie is daardoor niet representatief voor de huidige gangbare bouwpraktijk, laat staan in 2020, en voldoet derhalve niet aan de EPBD-uitgangspunten.
3. Buiten de aangehouden verwarmingssystemen zijn ook de andere referentiemaatregelen niet representatief. Alle woningen in de referentiesituatie zijn bijvoorbeeld voorzien van een douche-warmteterugwinning en van zonwering c.q. zonwerende beglazing. Deze combinatie wordt evenwel niet of nauwelijks toegepast in de nieuwbouw (Bouwtrend). Zowel DGMR als RVO/BZK beschikken over deze data en hadden de uitgangspunten dan ook eenvoudig kunnen verifiëren.
4. Bij het opstellen van een kostenoptimaliteitsstudie vereist de EPBD dat compensatie van het energiegebruik (BENG 2) niet mag voorafgaan aan optimalisatie van energiebehoefte (BENG 1). De studie is in dezen dus niet in lijn met de verordening 244/2012. Naar de letter en geest van de EPBD dient kostenoptimalisatie plaats te vinden op basis van de energiebehoefte (BENG 1).
5. De EPBD vereist dat de kostenoptimale niveaus moeten worden vergeleken met de vigerende minimumeisen voor de energieprestatie. De studie wijkt hiervan af door te beschrijven dat het niet mogelijk is om eenduidig aan te geven op welk BENG 2-niveau (NTA 8800) de huidige EPC-eisen liggen. In de kostenoptimaliteitsstudie wordt zodoende nadrukkelijk afgeweken van de Europese wetgeving.
6. Volgens de studie tonen de BENG 2-berekeningen aan dat een optimalisatie van de thermische schil (extra isolatie en triple glas) niet tot lagere netto contante kosten (NCC) leidt. De onderzoekers komen echter tot deze conclusie door de investering in extra isolerende maatregelen wel te berekenen bij de kosten, maar de besparing op het verwarmings- en afgiftesysteem niet bij de baten mee te nemen. De studie geeft dus geen inzicht in de werkelijke integrale kostenconsequenties. Immers, hoe lager de warmtevraag, hoe lager het opstelvermogen en bijbehorende kosten voor investering, onderhoud en vervanging.
7. Externe warmtelevering is niet meegenomen in de studie, maar is naast de warmtepomp wel een representatief alternatief voor de gasketel en heeft (grote) invloed op de kosten en baten. Net als bij de warmtepomp is de energiebehoefte van de woningen en appartementen grotendeels bepalend voor de capaciteit van het net en de bijbehorende kosten (Ecofys, 2015). Om die reden kan externe warmtelevering naar onze mening niet zonder meer buiten beschouwing worden gelaten.

8. De regelgeving met betrekking tot de Milieu Prestatie Gebouwen (MPG) houdt rekening met een levensduur van 75 jaar voor bouwkundige maatregelen. De kostenoptimaliteitsstudie van DGMR rekent daarentegen met een levensduur van 50 jaar. Dit is een vreemde situatie, aangezien zowel de MPG als de BENG-eisen overheidsinstrumenten zijn om de CO₂-emissies van gebouwen inzichtelijk te maken.
9. De studie zet wel in op bouwkosten, maar geeft onvoldoende inzicht in de woonlasten. De uiteindelijke kosten zullen volledig terecht komen bij de eindgebruiker. In de studie komen de woorden bewoner, huurder, consument, (eind)gebruiker niet eenmaal voor. Wij vinden het zeer zorgelijk dat de studie de financiële implicaties voor de eindgebruiker niet genoeg behandelt.
10. De studie maakt geen gewag van de effecten op de netbelasting. Door in te zetten op compensatie door middel van installaties wordt een grotere energievraag gecreëerd. Dit houdt in dat de capaciteit van het huidige net aanzienlijk verhoogd moet worden. Deze investering wordt uiteindelijk doorgerekend aan bewoners, met een aanzienlijke impact op de woonlasten. Hier is ten onrechte in de studie geen rekening mee gehouden.

11. In samenhang met een verhoogde energievraag en daarmee samenhangende piekbelasting van het opgestelde vermogen zal er in veel situaties moeten worden voorzien in een hogere capaciteit van de aansluiting in de meterkast. Met de hiermee samenhangende (aanzienlijke) extra woonlasten is geen rekening gehouden in de studie.

Wij juichen de uitgesproken ambitie van het kabinet-Rutte III om het groenste kabinet ooit te worden enorm toe. Door echter eisen af te leiden van een ondeugdelijke kostenoptimaliteitsstudie die niet voldoet aan Europese wetgeving en onvoldoende inzicht geeft in de werkelijke kostenoptimaliteit (juist ook voor de bewoner) dreigen nu conclusies te worden getrokken met verregaande consequenties, die haaks staan op de uitgesproken ambities.

Ten slotte willen we wijzen op het feit dat Nederland steeds een vooruitstrevende rol heeft gespeeld bij het bepalen van Europese klimaatambities. Niet alleen werd de oorspronkelijke EPBD uitgewerkt door Luc Werring, de EPBD stoelde ook nadrukkelijk op de Trias Energetica, een uitvinding van de TU Delft onder leiding van emeritus hoogleraar Kees Duijvestein. Met BENG-eisen die gebaseerd zijn op een daartoe volstrekt ongeschikt onderzoek slaan we de plank volledig mis en bewandelen we een pad dat ver afstaat van de plek waar we in Nederland ooit trots op konden zijn.

Wij pleiten voor het zo snel mogelijk uitvoeren van een deugdelijke kosten-optimaliteitsstudie om op basis daarvan reële eisen te formuleren die recht doen aan de Nederlandse klimaatambities.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dirk Theuns".

Dirk Theuns
CEO IKO Insulations Europe

